

Коротунова А. Г.

*Здобувач вищої освіти обліково-фінансового факультету,
Миколаївський національний аграрний університет
М. Миколаїв, Україна
nastyal106199811@gmail.com*

ФАКТОРИ, ЯКІ ВПЛИВАЮТЬ НА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА

У роботі розглянуто сутність факторів, які впливають на конкурентоспроможність підприємства, визначено, які чинники в умовах сьогодення визначають конкурентоспроможність країни та підприємств окремо.

***Ключові слова:** конкурентоспроможність, підприємство, чинники, діяльність.*

За сучасних умов прискорення світової інтеграції дедалі більшої актуальності набувають питання ефективного розвитку національної економіки України при її входженні до міжнародної економічної системи. Розвиток національної економіки ґрунтується на створенні її конкурентоспроможності, головною умовою якої є забезпечення конкурентних переваг національних підприємств. Фактори, які впливають на конкурентоспроможність підприємства розглядали у своїх працях вчені, до числа яких належать: Л. В. Балабанова [1], В. В. Холод [1], В. А. Никифорак [2], Л. С. Білик [2], Г. Т. Завіновська [3] та ін.

Оцінка конкурентоспроможності підприємства – це перш за все аналіз результатів його боротьби з конкурентами. Такий прогноз можна отримати на основі зіставлення факторів конкурентоспроможності підприємства, що оцінюються [1, с. 67].

Набір факторів, що впливають на конкурентоспроможність підприємства є настільки суттєвими і своєрідними, що не існує єдиної методики збору даних щодо їх обробки та ідентифікації для ухвалення відповідних рішень. Разом з тим, досить велике коло таких факторів змушує приділяти особливу увагу на так звані конкурентні переваги підприємства, які забезпечують підприємству перевагу над прямими конкурентами [1, с. 101].

На конкурентоспроможність підприємства впливають зовнішні і внутрішні чинники, які наведені на рисунку 1.

Природно, що основний фактор зовнішнього середовища – це діяльність конкурентів і в цілому безпосереднє оточення підприємства [2, с. 55]. Важливу роль відіграє державна політика в галузі розвитку конкуренції та обмеження монополістичної діяльності, законодавчо-правові норми в області захисту прав споживачів, стандартизації, сертифікації, державне регулювання експортно-імпоротної діяльності, спрямоване на захист вітчизняного виробника, доступ позикового капіталу, доступ до дешевших і зручних сировинних джерел.

Забезпечення конкурентних переваг високого порядку досягається шляхом застосування похідних факторів, до яких належать: сучасна інфраструктура обміну інформацією; висококваліфіковані кадри;

високотехнологічне виробництво; дослідницькі структурні підрозділи в країні, галузі, підприємстві [2, с. 56-60].

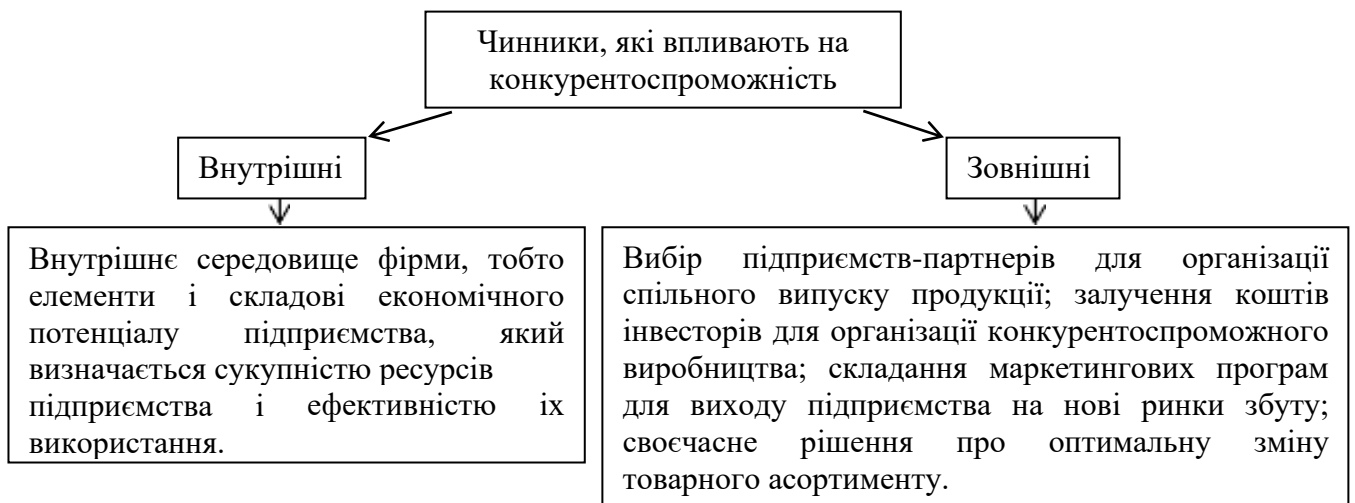

Рисунок 1 – Зовнішні і внутрішні чинники, які впливають на конкурентоспроможність підприємства

Джерело: побудовано автором на основі даних [2, с. 51]

Слід зазначити, що такі фактори на ринку є неодмінною умовою при розробці продукції та для їхнього розвитку необхідні значні та тривалі вкладення капіталу.

Сьогодні конкурентоспроможність країни та підприємств визначається головним чином інтенсивністю застосування інноваційних технологій. Інноваційна діяльність підприємств впливає на конкурентоспроможність бізнесу, сприяючи підвищенню якості продукції, розширенню номенклатури та асортименту продукції; зниженню витрат виробництва продукції.

Все перераховане дозволяє суб'єктам підприємницької діяльності зберігати традиційні ринки збуту своєї продукції та створювати нові ринки збуту, зберігаючи чи збільшуючи свої результати своєї діяльності. При виготовленні принципово нової продукції, створення якої вимагає великих витрат на інновації, підприємства отримують можливість піти від конкуренції, зайняти монопольне становище на ринку, яке буде гарантувати отримання монопольного прибутку.

Знову розроблені товари утворюють специфічний ринок наукомісткої та науково-технічної продукції. Цей ринок має ряд особливостей в порівнянні з ринком «традиційних» товарів, які охоплюють всі сторони ринкових відносин, що складаються між продавцем і покупцем. Досвід ринку показує винятковий ступінь ризику саме в нововведеннях – в середньому чотири з п'яти нових товарів і послуг не приносять своїм виробникам нічого, крім збитків [3, с.128-132].

Як висновок, можна сказати, що підвищити конкурентоспроможність підприємства можуть організаційно-управлінські інновації: нові організаційні структури та структури управління, системи управління, системи стимуляції та інформації, нові організаційні прийоми і стратегії підприємства. Існує багато

класифікацій факторів конкурентоспроможності підприємства. Фактори можуть впливати як на підвищення конкурентоспроможності підприємства, так і на її зменшення. Фактори – це те, що сприяє перетворенню можливостей у дійсність. Таким чином, враховуючи у фінансово-господарській діяльності фактори конкурентоспроможності, підприємства значно підвищують свої шанси на успіх в одержанні конкурентних переваг на ринку.

Список використаних джерел:

1. Балабанова Л. В., Холод В. В.. Маркетингове управління конкурентоспроможністю підприємств: стратегічний підхід / Донецький держ. ун-т економіки і торгівлі ім. М.Туган-Барановського. – Донецьк : ДонДУЕТ, 2006.
2. Економіка праці: Навчальний посібник / В. А. Никифорак, Л. С. Білик –Чернівці: 2013. – 245 с.
3. Завіновська Г. Т. Економіка праці: Навчальний посібник / КНЕУ – К., 2013. – 200 с.

A. Korotunova. Factors affecting the competitiveness of the enterprise.

Summary

In the article the essence of factors influencing the competitiveness of the enterprise is considered, and it is determined what factors in the present conditions determine the competitiveness of the country and enterprises separately.

Key words: *competitiveness, enterprise, factors, activity.*

*Науковий керівник : Мікуляк К. А., асистент
кафедри фінансів банківської справи та страхування,
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв, Україна*

Кравчук А.І.

*Магістр обліково-фінансового факультету,
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв, Україна
1991a1994anast@gmail.com*

СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ В АГРАРНОМУ БІЗНЕСІ

Робота присвячена дослідженню сутності та особливостям соціальної відповідальності в аграрному бізнесі України. Досліджено теоретичні та практичні аспекти соціальної відповідальності агробізнесу, визначено її специфіку та особливості становлення. Запропоновано пріоритетні напрями розвитку соціальної відповідальності в аграрному секторі економіки.

Ключові слова: *соціальна відповідальність, агробізнес, аграрні підприємства, розвиток економіки.*

Соціальна відповідальність аграрних підприємств являє собою процес реалізації добровільно прийнятих зобов'язань із задоволення соціальних потреб як працівників господарства, так і його партнерів та інших учасників суспільства загалом. Цей процес відрізняється високим ступенем інтеграції у діяльність підприємства і складається із деяких послідовних дій у певному часовому інтервалі. Результат від реалізації соціальної відповідальності буде невіддільним від основних господарських процесів – від виробництва до реалізації сільськогосподарської продукції.

Аграрні підприємства мають специфічні, притаманні лише їм напрями соціальної відповідальності, зокрема: надання працівникам сільськогосподарської техніки для обробки їхніх приватних угідь; збереження